

مونتهدا یان مولته‌قایه‌کی کوردستانی بو ناشتی و دیالوگ، واتا ناشتی ههم له‌ناوه‌وهو ههم به‌ره‌و رووی دهره‌وه، ههم دیالوگی کوردی - کوردی و دیالوگی کوردی و غه‌یره کوردی، نه‌و دوو وشه‌یه ده‌توانیته‌ توانای راکیشانی باش بیته و ده‌توانیته وده‌لامده‌روهی نه‌و پیشوه‌چوونانه‌ی هاوچهرخو هی روژانی ئیمه بیته له‌سیاسه‌تدا

حیزب گه‌وره‌یه نه‌ک به ژماره‌ی، به‌لکو حیزب گه‌وره‌یه به‌پرهنسیب

دکتور بورهان یاسین ماموستای زانکوی لوند - سوید بو ئالای ئازادی

ئا: رها مه‌نچه‌هری

به‌شی به‌یکه‌م

د. بورهان یاسین: له‌راستیدا له‌به‌ر هه‌ندیک هۆی ته‌کنیکی به‌ک دووجار دوامان خست، به‌لام ئیستا به‌ته‌واوه‌تی بریارداروه که ئیدی کاتی کۆنفرانس ناگۆریتو له‌ناوه‌پراستی مانگی ۱۰ له‌روژانی ۱۶ و ۱۷ و ۱۸ کۆنفرانسکه ده‌به‌سترتیت له‌هه‌ولێر. له‌راستیدا کاره‌کانی کۆنفرانس به‌تایبه‌تی له‌و روژانه‌ی دوا‌ی زۆر به‌باشی چوو‌ه‌ته‌پێشه‌وه. ئه‌وه‌ی که زۆر‌باشه ئه‌وه‌یه که هه‌ستده‌که‌ین هه‌زه‌کانی کوردستان، هه‌زه سیاسییه‌کان هه‌رچه‌ندی له‌ناوخۆیاندا ململانێیان هه‌بیت هه‌ر هه‌موویان به‌هه‌زه‌وه ته‌ماشای ئه‌و هه‌ولێ ده‌که‌ن و هه‌ر هه‌مووشیان بو ئیمه جه‌ختیان کردووه‌ته‌وه که خۆشحالن به‌به‌شداریبوون ده‌توانم بلێم به‌گرتنیه‌کی ستراتیژییه‌وه سه‌یری ئه‌و کۆنفرانسه ده‌که‌ن.

ئالای ئازادی: ئیمه سل له‌وه ناکه‌نوه که به‌کۆماری پارته‌و حیزبی تریش له‌کوردستان له‌و کۆنفرانسدا هه‌ندیک مه‌رج به‌سه‌ر ئیمه‌دا به‌پێنن، که ته‌جربه‌بو و ئامانه‌کانی ئه‌و کۆنفرانسه به‌پێنن؟

د. بورهان یاسین: ده‌مه‌وێت لێره‌دا به‌راشکاوانه ئه‌وه بلێم که تا ئیستا هیچ ئامانه‌یه‌ک نییه به‌و ئاراسته‌یه‌دا تا ئیستا شته‌کان هه‌موو به‌ده‌ست کۆمیته‌ی ئاماده‌کاره‌و هه‌ر کاتیکیش گه‌پشته ئه‌وه‌ی که هه‌ست بکری چ پارته‌ی یان به‌کۆماری لایه‌نیکه‌ی تر بۆچوونی خۆی به‌پێنن، من وه‌کو خۆم ئه‌و ئامانه‌ی که کۆمیته‌ی ئاماده‌کاره‌و وه‌کو که سێک که له‌سه‌ره‌لدانی بیروکی ئه‌و دوو پرۆژه‌یه‌دا کارم کردووه، هیچ لایه‌نێکه‌و به‌قه‌یرانیکی به‌راشکاوانه قسه‌ی له‌سه‌ر بکه‌م. ده‌رفته‌ نییه بو باسکردنی هیچ بۆچوونی تاکه حیزبیک له‌سه‌ر ئه‌و پرۆژه‌یه‌یه‌ی که کۆنفرانس ده‌بیت پانتایی نه‌ته‌وه‌ی کورد دابپوشیت به‌هه‌موو بۆچوونه ئایدۆلۆژی و سیاسییه‌کانه‌وه. هه‌ز ده‌که‌م ئه‌وه‌ش بلێم ئیمه له‌لایه‌ن حیزبه‌کان ئه‌وه‌مان جه‌خت کردووه‌وه حیزب گه‌وره‌یه نه‌ک به ژماره‌ی، به‌لکو حیزب گه‌وره‌یه به‌په‌رهنسیب، ئه‌و پرهنسیبانه‌ی له‌سه‌ر روحي کۆنفرانس ده‌گونجین بو ئیمه ئه‌و پرهنسیبانه زۆر گرتگو به‌خێرهاتنیان ده‌که‌ینو پشنگیریان ده‌که‌ینو به‌بێ سۆ دوو چیگایان ده‌که‌ینه‌وه له‌ناو راگه‌یاندنی کۆتایی کۆنفرانس. هه‌له‌به‌ته ئه‌وه کاریک ئاسان نییه بو به‌که‌مجاره کۆنفرانسیکی له‌و شێوه‌یه ده‌به‌سترتیت. پرۆژه‌یه‌کی نه‌ته‌وه‌یی زۆر گه‌وره‌یه. پشنگه‌ر پرۆژه‌ی نه‌ته‌وه‌یه‌ی تێمان هه‌بووه که به‌داخه‌وه شکستیان هیناوه، به‌لام ئیمه گه‌یشتیوه‌نه ئه‌و بڕویه که ناکریت ته‌وه‌نگاری زۆر گه‌وره به‌هاوێژیت که که‌وتنی زۆر ئاسانه‌ره له‌هه‌نگای زۆر بچوکت. له‌و کۆنفرانسدا به‌پراستی تۆ کۆمه‌لیک ده‌ستکه‌وتت ده‌بیت به‌ک تیکشکاندن ئه‌و دیواره سایکۆلۆجییه‌ی ترس که هه‌رکاتیک کورد کۆبۆوه به‌هه‌ر چوارپارچه‌که‌یه‌وه هه‌موو ولاتان بینه ده‌نگو قیامه‌ت دروست بکه‌ن. گه‌ر بتوانین له‌و کۆنفرانسدا ئه‌و ترسه تیکشکینین ئه‌وه به‌ک له‌سه‌رکه‌وتنه هه‌ر گه‌وره‌کانی کۆنفرانس ده‌بیت. ئه‌گه‌ر چی ئه‌و سه‌رکه‌وتنه له‌وانه‌یه به‌شێوه‌ی نوسراو خۆی ده‌رنه‌خاتو به‌شێوه‌یه‌کی شارداروه ده‌میتنیه‌وه.

ئالای ئازادی: تا ئیستا به‌کۆماری گه‌رفته‌کانی ئه‌و چۆره کۆنفرانسانه ئه‌وه‌یه که گرتگی به‌هه‌ندیک کوردناس نه‌دراوه، گه‌رچی هه‌ندیکان کوردیش نه‌بوون له‌سه‌ر کورد

گه‌وه‌یه‌وه که چهند سه‌رکه‌وتوو ده‌بین ئه‌وه ده‌میتنیه‌وه سه‌ر خۆی به‌پێوه‌چوونی کۆنفرانسکه‌و بریاری که‌سایه‌تی حیزبه سیاسییه‌کان.

ئالای ئازادی: ئیمه وه‌ک کۆمیته‌ی ئاماده‌کار ده‌توانن چ میکانیزمیک گه‌له‌به‌که‌ن بو ئه‌وه‌ی که هه‌زه‌کان له‌و هه‌ولێ پرهنسیبه نه‌ته‌وه‌ییانه لانه‌ه‌ن که ئامانه‌تان پیکرد؟

د. بورهان یاسین: له‌راستیدا کۆمیته‌ی ئاماده‌کار ره‌شنووسیکه زۆر کراوه‌و خاوه‌ن ده‌خاته به‌رده‌م هه‌زه‌ سیاسییه‌کان، که‌سایه‌تی ئه‌کادیمییه‌کان، کورده‌کانو له‌ناو کۆنفرانسدا له‌ناو وۆرک شۆپه‌کاندا باسی له‌سه‌ر ده‌کریتو له‌کۆنفرانسدا چوار وۆرک شۆپی هاوته‌ریب بو چوار پارچه‌ی کوردستان به‌پێوه ده‌چیت، ئه‌و وۆرک شۆپانه له‌سه‌ر هه‌مان پرۆگرام قسه‌ده‌که‌ن. به‌کۆماری له‌خاله‌کانی پرۆگرام ئاخافتنو گفتوگۆکردنی به‌یانی کۆتاییه. راگه‌یاندنی کۆتایی له‌ره‌شنووس ده‌نێدریت بو لای هه‌زه سیاسییه‌کانو له‌وێشه‌وه بو وۆرک شۆپو له‌وۆرک

د. بورهان یاسین: ئه‌و پرۆژه‌یه گرتگیه‌کی تایبه‌تی پێداو ئه‌و وه‌لامه‌ی که ئیمه وه‌رمانگرتوه له‌مام جه‌لال ئه‌وه بوو که ئه‌و سه‌رۆک کۆماره‌و به‌ریگای خۆی کارده‌کات بو ئه‌و پرۆژه‌یه‌وه ئه‌و به‌لێنه‌ی پێدا. له‌سه‌رکۆمیته‌ی ئه‌وه‌ی که کۆمیته‌ی نه‌جومه‌نی وه‌زیران کاک نیچیرقان بازانسی ئه‌وه‌یش ئه‌وه‌ی پشترپراستکرده‌وه که ئه‌وانیش میکانیزمیکان هه‌یه بو ئه‌و مه‌سه‌له‌یه. ئه‌و کاته‌ی که ئیمه پرۆژه‌یه‌مان پشنگه‌شکرد دیاره ئه‌مریکا هه‌نگای ئه‌وه‌ی نه‌هاوێژینبوو که جه‌نرالی (جۆرژ رالف استون) دیاری بکات بو فایلی P.K.K و له‌سه‌ر تادا مه‌به‌ستی ئه‌مریکا ئه‌وه بوو که به‌شێوه‌ی دیالوگ ناشتی کێشه‌ی P.K.K چاره‌سه‌ر بکات، به‌لام ته‌رجومه‌ی تورکیا بو ئه‌و پریاره‌ی ئه‌مریکا ئه‌وه‌بوو که ئه‌مریکا له‌پێگای دانانی ئه‌و جه‌نراله‌وه به‌شێوه‌ی سه‌ربازی هاوکاریی تورکیا بکات. له‌لایه‌کی تهره‌و نیچیرقانی بازانسی ئه‌وه‌ی پشترپراستکرده‌وه که ئه‌وان خه‌مخۆری ئه‌و بابه‌ته‌ن ده‌کریت ئه‌و پرۆژه‌یه له‌چوارچێوه‌ی ئه‌وه‌ی که پێده‌گوترت دیپلۆماسی نه‌ینی بپێرته پشکوه. ئیمه‌ش له‌لای خۆمانه‌وه واته ئه‌و چهند که‌سه‌ی که ئه‌و پرۆژه‌یه‌مان هینا پشکوه باوه‌رمان به‌وه هینا که سیاسییه‌ی باشووری کوردستان به‌شێوه‌یه‌کی حه‌قیقه‌ی به‌و ئاقاره‌دا ده‌پراتو ته‌نانه‌ت له‌و دوو قه‌یرانه‌ی دوا‌یدا که تورکیا دوو جار پێی نایه ناو خاکی باشووری کوردستانه‌وه، من له‌و بڕویه‌دام به‌شێوه‌یه‌کی گشتی کاردانه‌وه‌ی ده‌سه‌لاتی سیاسی له‌باشووری کوردستان ئه‌گه‌رچی لێره‌وه‌لێ هه‌ندیک ره‌خنه‌وه قسه هه‌بیت له‌سه‌ر هه‌لوێسته‌که، به‌لام گه‌ر به‌شێوه‌یه‌کی گشتی هه‌لوێسته‌که وه‌ریگری، ئه‌وه به‌بڕویه‌ی ئیمه زیاتر وه‌لامدانه‌وه‌ی ئه‌و پرۆژه‌یه بوو تا خۆ ئورگرتن له‌و پرۆژه‌یه، چونکه هینا ده‌سه‌لاتی سیاسی ئه‌وه‌بوو که

هه‌میشه تۆبه‌که بخاته‌وه یاریگه‌ی تورکه‌کانو ئیمه ئاماده‌بو بو دیالوگ چاره‌سه‌ری سیاسی به‌شێوه‌ی سه‌ربازی ئه‌و مه‌سه‌له‌یه چاره‌سه‌ر ناییت. ئه‌وه له‌راستیدا روحي بۆچوونه‌که‌یه، به‌لام له‌ناسته دیپلۆماسیه‌که‌دا دیاره خواستی ئیمه ئه‌وه بوو که باشووری کوردستان له‌هه‌ولێکی له‌و جۆرده‌دا زۆر ده‌سه‌کوتی هه‌بیت، ئه‌مریکا ده‌سه‌کوتی هه‌بیت، چونکه سه‌ر ئیسه‌یه‌کی په‌یوه‌ندیه‌ی ئه‌مریکا و تورکیا له‌راستیدا کێشه‌ی P.K.K. یه. ئیمه له‌و خاله‌دا ده‌توانینو ده‌شمانتوانی ئه‌و کاته‌ی که پرۆژه‌یه‌مان پشنگه‌شکرد، ئه‌مریکا به‌پێننه ناوه‌وه له‌پراستیشدا کرا، ئه‌مریکه‌کان چه‌ندجاریک خۆیان ئه‌وه‌یان دووپات کردووه‌ته‌وه که پۆلیکی پۆنه‌تێفانه‌ی کورده‌کانی عیراق بوونی هه‌یه به‌تایبه‌تی زالمای خه‌لیل‌زاد ئه‌وه‌ی چه‌ختکرده‌وه له‌بابه‌تی هینانه‌ کایه‌ی ناشتی له‌نیوان P.K.K و تورکیا. له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا له‌و بڕویه‌دام له‌په‌یوه‌ندیه‌کانی دیالوگ ده‌سه‌لاتی باشووری کوردستان له‌گه‌ل P.K.K به‌شێوه‌یه‌کی تۆکه‌و ریکۆپیکو به‌میکانیزمیکه‌ سه‌رکه‌وتوو به‌پێوه نه‌چوووه دیالوگ ئیمه له‌گه‌ل تورکیا دیاره ئه‌وه‌نده ئاسان نه‌بووه ئاسان نه‌بوونی دیالوگ ده‌سه‌لاتی باشووری کوردستان له‌گه‌ل تورکیا دیاره کۆمه‌لیک بۆچوونو ته‌فسیر هه‌له‌ده‌گرت.

پروفایل
دکتور بورهان یاسین سالی ۱۹۵۶ له‌باشووری کوردستان له‌دایکبووه.
سالی ۱۹۸۳ چوو بو سوید تا ئیستا له‌وێ نیشته‌جێیه.
له‌ ۱۹۹۵ پله‌ی دکتورای له‌میژووی سیاسی له‌بابه‌تی کوردستان له‌سیاسه‌تی زله‌یه‌زه‌کاندا به‌ده‌سه‌تیاوه.
ئیستا ماموستای زانکوی لوند سویده.